

Den Nordatlantiske Gruppe
Christiansborg
DK 1240 København K.

Aulum, den 30. januar 2009.

Jeg fremsender herved en oversigt over de dokumenter, samt deres indhold, som vedrører Amerikanernes eftersøgning af bombe(dele) på havbunden ud for Thulebasen, som følge af et fly fra Det Amerikanske Luftvåben, styrtede ned den 28. januar 1968.

Jeg fremsender tillige en kopi af de i oversigten nævnte dokumenter.

Det er et udvalg af de dokumenter, som udenrigsministeriet har rekvireret fra USA og som I har modtaget en papirkopi af.

Jeg har lavet dette arbejde for at spare Jer for at sidde og gennemlæse alle de ca. 2000 A-4 sider i har fået fra Udenrigsministeriet.

De dokumenter jeg herved fremsender, dækker stort set kun rapporter og beslutninger i forbindelse med undervandsundersøgelsen.

Der er andre dokumenter, blandt de fremsendte, der belyser at nedstyrtningsstedet i begyndelsen var højradioaktivt.

Et par dokumenter, også blandt de fremsendte, oplyser at et antal grønlandske slædekuske, sammen med mig, deltog i våbeneftersøgningen i de meget vanskelige første uger.

Jeg forestiller mig at samtlige medlemmer af Grønlandsudvalget skulle have et sæt af dokumenterne og en dokumentoversigt. Jeg forestiller mig tillige at hele dette arbejde kunne medvirke til at Grønlandsudvalget vil kunne holde skarpt øje med – hvad der sker i sagen fremover.

Med masser af venlige hilsener

Jens Zinglersen
Formand

Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere.

Oversigt over dokumenter
Hvis indhold viser at USAF ledte efter
Vigtige dele af en bombe på havbunden
Udfør Thule Air Base.

Aulum, den 27. januar 2009.

Alle dokumenterne er forsynet med et 6 cifret nr. og nedenstående oversigt viser det 6 cifrede dokument nr. og en kort beskrivelse af indholdet. Nogle dokumenter er benævnt BINGO – og disse dokumenter indeholder klare beviser for, at Amerikanerne ledte efter noget (en bombe), som var uhyre vigtigt for dem. Dokumenterne ligger i den orden, som jeg har udskrevet dem og ikke nødvendigvis i datoorden.

Såfremt man læser alle dokumenterne vil det stå læseren klart, at Amerikanerne fra allerførste færd har mistanke om, at der er forsvundet en genstand (bombe) ned igennem isen og ned på havbunden.

<u>Dokument nr.</u>	<u>Indholdsbeskrivelse.</u>
318356	4. statusrapport til AEC – her oplyses det at man ikke har fundet dele af det 4. våbens "secondary"
317871	Denne note viser at Amerikanerne ikke vil oplyse mængderne af PU og Uran, men agter at spille et spil med danskerne.
138077	Heraf fremgår det at danskerne ikke ønsker kvantum af Pu offentliggjort, hvilket afføder af Dr. W. Langham må omskrive et talepapir.
107142	Indberetning dateret 24/1 68 om grønlandere og JZ på isen med Amerikansk personel. Alle er radioaktive ved tilbagekomst. Der måles 110.000 cpm. på nedstyrtningsstedet og der omtales at "noget er sunket"
107141	Dateret 24/1 68 12 hundeslæder på isen med amerikansk personel. Plus 12 grønlandere og JZ
107139	25/1 68 der konstateres kontaminering af 3 grønlandere.
107137	26/1 68 der findes våbendele og måles ekstremt høje værdier af radioaktivitet flere steder 2000.000 cpm.

- 107132 27/1-68 der rapporteres igen om våbenfund, man finder 4 våben faldskærme, 3 tritium beholdere og dele af 3 "secondaries", men ikke 4.
- 107130 27/1-68 der rapporteres igen om våbenfund og om målinger op til 2000.000 cpm. Som er maximum måleevne for instrumentet.
- 107128 28/1 68 indeholder mange oplysninger om fund af våbendele men alle vigtige passager er overstreget.
- 107121 30/1 68 her oplyses om "hul i isen" og om faldskærme samt om fund af en (spændende) del en ventil, formodentlig fra en tritium beholder.
- 107118 Dr. Bruner (Assistant Director for Medical and Health Research) rapporterer om uenigheden med Professor Kofoed-Hansen, som er den eneste dansker som udfordrer amerikanerne ved at stille uddybende spørgsmål.
- 107117 Fra 9/6 1969 det anslås at indholdet af pu i det lav kontaminede "vand", som Savanna River Operations Plant filtrede anslås til at være 2,2 til 3,9 kg plutonium. (Det skal anføres at det højkontaminede materiale gik til Oak Ridge. Det er dog en meget stor unøjagtighed.)
- 107114 6/6 68 brev fra Glenn Seaborg til Dr. Carl Walske, vedr. beslutning om at foretage en undervandsundersøgelse efter manglende våbendele.
- 107113 13/6 68 her underrettes der om at der skal foretages en undersøgelse af havbunden på nedstyrtningsstedet "no release to foreign nationals.
- 107095 Bingo 7 Danskerne må ikke få at vide "the fact that this operation included search for object or missing weapon part" Classification "NOFORN"
- 107094 Her omtales exit/entry control på tankfarm – tritium radioaktivitet i tanke – 1 tank punkteret af forklift.
- 107094 Basen rapporterer at tankene i række 1 på tankfarmen er kontaminede "to a great degree and hot spots found"
- 107084 Her begynder balladen om "nuclear indemnification" en skadesløsheds erklæring vedrørende radioaktivitet. (dykkerfartøjets civile besætning.
- 107080 AEC behandler skadesløshedserklæringen

- 107079 Ballade med dykkerfartøjets civile besætning – vil ikke dykke med mindre de får en Skadesløshedserklæring.
- 107072 Bingo 6 Man finder våbenrester på bunden. Der er fil og billeder. De vises til Chr. Vibe, men er forinden ”carefully screened”
- 107059 Bingo 5 undervandsundersøgelse og beskrivelse af våbendele samt om hvad der muligvis ligger ”beyond”.
- 107047 her omtales dele af ”secondaries”
- 104041 Bingo 4 Identifikation af våbendele forbundet med 3 våben (ser.no.) men ingen med 78252.
- 107036 Bingo 3 Her slås det fast at undervandsundersøgelsen gælder våbendele ” which might be of interest to foreign nations”.
- 107034 Henviser til AEC møde den 16/4.68, hvor undervandsundersøgelsen besluttes.
- 107032 Bingo 2. Sandia’s oplæg til undervandsundersøgelse.
- 107030 Undervandsundersøgelse.
- 107013 Vedr. dansk bekymring om ”kritisk masse” – amerikanerne nævner her tilstedeværelsen af pu og uran. Danske videnskabsmænd må ikke se våbendele.
- 107011 Der konstateres ”high levels of natural activity in snowbank just outside North Star Bay Club (officersklubben)
- 107010 Udviser at amerikanerne giver danskerne noget pu for at spore og kalibrere- Danskerne har tilsyneladende ringe viden og ingen pu.
- 107004 Viser at der eksisterer dokumenter, som ikke er deklassificeret
- 106989 Det fastslås at nedre grænse er 450 cpm.
- 106987 Ganske interessant! Her nævnes at en dansk medarbejder i Motorpool er ”light contaminated”. Dokumentet er ellers ulæseligt.
- 106986 Indikerer at man hovedsagelig bruger faldskærmsrester til at identificere andre vragrester.
- 106985 Bingo 1 dateret 19 marts 68 og siger at der af bombe 78252 kun er fundet faldskærme.

- 106982 Viser besværligheder med at bedømme pu indholdet i faldskærme
nøjagtigheden benævnes 50%
- 106981 Her bekræfter man, at folk med erfaring fra Operation Crested Ice kan
give værdifulde bidrag for at "do better" i fremtiden ved lignende
hændelser. (lige modsat her i DK - her har man konsekvent undgået at
benytte viden fra folkene med praktisk erfaring fra Thule)
- 106977 Her slår Dr. Bruner fast at danskerne ikke kender meget til pu.
- 106969 Et stykke af flyet ca. 1 kvadratfod honeycomb var højradioaktivt og
måles til 450.000 cpm.
- 106965 Tomt dokument, der beviser at der stadig er vigtige oplysninger der
holdes hemmeligt. Indholdet kan ikke afklassificeres.
- 106963 Dr. Walske søger oplysning om den specifikke isotop komposition i
hvert våbens pit.
- 106961 Igen et dokument, som indeholder så hemmelige oplysninger at det
ikke kan afklassificeres.
- 106960 Indeholder alle bombernes serie nr. og deres indbyrdes placering i
flyets bomberum.
- 106959 Professor Kofoed Hansen beskyldes for at have ureelle hensigter. Han
er meget uenig med amerikanerne om mængden af plutonium.
- 106957 Hunziker forespørger til "critical mass". Han frygter den opstår for
både pu og uran.
- 106953 Radioaktive faldskærme og isprøver.
- 106947 Omhandler fare for "critical mass" af plutonium.
- 106945 Kofoed-Hansen "tjekkes" mon han har "forkerte" sympatier?
- 106941 Høj radioaktivitet på nedstyrtningsstedet. Instrument "went out of scale
at 500.000 cpm".
- 106930 Meddelelse fra Ambassaden i København om den danske presses
reaktioner, ret morsom, men har kun historisk interesse.
- 106926 Om identifikation af våbendele "secondaries"
- 106920 Regnskab over betaling til slædekuske hunde og JZ

- 106918 Analyse af spredningsforhold for radioaktiviteten, udarbejdet af Sandia
- 106912 Et meget interessant dokument, men næsten hele indholdet er slettet så det er svært at få mening i.
- 106910 Ulæselig, men ser ud til at indeholde vigtige oplysninger om identifikation af våbendele.
- 106909 Samme som 106910
- 106906 Fund af faldskærm som ikke kan forbindes til hverken våben eller fly.
- 106899 Om konference i København den 14 – 16 februar 68, hvor man bekymrer sig om forureningens indflydelse på omgivelser – men ellers spiser man middage og ”slår hinanden på skuldrene”.
- 106898 Oplyser at den naturlige baggrundsstråling på basen er ganske højt, der fra 1400 til 3000 cpm både på selve basen og udenfor selve baseområdet. Der oplyses at danskerne også har opdaget dette fænomen.
- 106897 Der konstateres høje tritiumværdier, som imidlertid ikke rører Dr. Langham, som rådspørges. (Det skal oplyses at Dr. Langham har et fuldstændigt urealistisk forhold til radioaktivitet! Han var blandt de amerikanske videnskabsmænd, som sprøjtede plutoniumopløsning ind i intetanende amerikanere i 1945. Nogenlunde samtidig med at amerikanerne var ved at forberede Nürnberg Processen.
- 106891 Dateret 23/1 68 omtaler fund af våbendele og skitserer, hvorledes operationen gribes an. Den 4. status rapport til AEC
- 106879 Beskriver vanskelighederne med at identificere de forskellige hjemsendte våbendele.

Det er vort håb, at denne dokument oversigt vil være Grønlandsudvalget behjælpelig med at kaste mere klart lys over flyulykken ved Thule den 21. januar 1968. Som det fremgår af dokumenterne så var nedstyrtningsområdet højradioaktivt. Men efterhånden, som man fjerner de rigtig store kilder til radioaktiviteten – så falder radioaktiviteten naturligvis. Men tænk på, at man samlede alt, hvad der var muligt sammen – transporterede tilbage på basen og derefter sendte det til USA. I den lange kæde af hændelser – har der været rigtig store muligheder for fejltagelser og fejlskøn.

Fra de danske videnskabsmænd, side, har man været mest interesseret i at neddysse farlighedsgraden af flystyrtet, idet de danske videnskabsmænd jo i realiteten repræsenterede den danske atomkraft lobby. Denne ønskede slet ikke, at der skulle kunne konstateres noget farligt ved nucleare stoffer, såsom plutonium og uran. I de dage håbede den danske atom-lobby jo endog meget stærkt på, at man i Danmark ville anvende atomkraft i landets energiforsyning. Professor Kofoed Hansen er den eneste danske videnskabsmand, der udfordrer amerikanerne. Han har – som det

fremgår – hidsige diskussioner med dem. Dette afføder, at lederen af den danske delegationen egentlig fjerner Kofoed Hansen fra at deltage yderligere i undersøgelsen.

Til yderligere belysning af sagen er vi i besiddelse af en digitaliseret 16 mm film, som er optaget af amerikanerne og som viser de forskellige stadier og metoder i oprydningen på nedstyrtningsstedet. Den er naturligvis optaget efter at dagslyset vender tilbage, altså omkring medio februar. Der eksisterer mig bekendt ikke filmoptagelser fra den allerførste og besværlige tid, hvor det stort set var mørkt døgnet rundt.

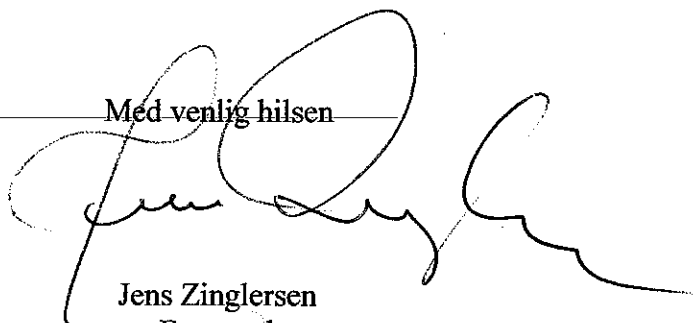
Vi er også i besiddelse af journalist Poul Brinks interview med forskellige amerikanske og danske personligheder, samt hans kontakt med Rigsarkivet, som indbragte ham en sigtelse for overtrædelse af straffeloven. Det drejer sig om film, som er digitaliseret.

Vi er også i besiddelse af en dvd, som viser hele BBC udsendelsen, blandt andet et interview med en tidligere våbenkonstruktør, som indrømmer, at man opgav at lede mere efter den manglende bombe(del).

Vort ønske med hele denne sagsfremstilling er at søge at "klæde" Grønlandsudvalget "på", således at Udvalget kan være lidt på forkant i forhold til DIIS, og den rapport, der måske fremkommer derfra på et tidspunkt.

Såfremt der er yderlige oplysninger, som Grønlandsudvalget måtte ønske – Så står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jens Zinglensen
Formand

Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere.